Janina Hajduk-Nijakowska zasłużoną obywatelką Opola

Komunikaty
Miasto

24.02.2026 g. 14:30

Podczas styczniowej sesji Rady Miasta tytuł „Zasłużony Obywatel Miasta Opola” przyznano Janinie Hajduk-Nijakowskiej. Z rekomendacją wystąpili prezydent Opola i prezes Stowarzyszenia Rodło Opole. Pani profesor wyróżnienie odebrała podcasz uroczystości w Sali Musioła opolskiego Ratusza.

Prof. dr hab. Janina Hajduk-Nijakowska jest wybitną badaczką kultury, folklorystką, dziennikarką, dokumentalistką oraz wieloletnią pracowniczką i profesor Uniwersytetu Opolskiego. Jej dorobek naukowy, popularyzatorski i organizacyjny w sposób wyjątkowy wzbogacił dziedzictwo kulturowe Opola i całego regionu.

Utrwalała pamięć historyczną

„Jej działalność od dekad służy utrwalaniu pamięci historycznej, ochronie lokalnych tradycji oraz promowaniu śląskiego i opolskiego dziedzictwa w kraju i za granicą. Szczególną wartością pracy prof. Janiny Hajduk-Nijakowskiej jest jej wieloletnie, niezwykle konsekwentne zaangażowanie w dokumentowanie i popularyzowanie historii Związku Polaków w Niemczech. Dzięki staraniom profesor powstały filmy zapisujące świadectwa najważniejszych działaczy tej organizacji, w tym osób bezpośrednio związanych z historią Opola i regionu – Zofii Hajduk, Anny Smolki oraz Alojzego Smolki. Realizowane przez nią projekty filmowe nie tylko zachowują dla przyszłych pokoleń unikatowe relacje, lecz także przyczyniają się do przywracania należnego miejsca Rodłakom w zbiorowej pamięci mieszkańców miasta” – czytamy w uzasadnieniu.

Wspomniana Zofia to matka wyróżnionej profesor, o której córka wypowiada się w wyjątkowy sposób. – O życiowych wyborach matki decydowały tradycje wyniesione z rodzinnego domu, pielęgnującego polskość, a zarazem ciepłego i kochającego. To wychowanie, które nie pozwalało załamywać się w trudnych chwilach, sprawiło, że Zofia – mimo trudnej sytuacji osobistej – pomagała innym – opowiadała na spotkaniu z cyklu „Twarze Opola” poświęconemu mamie.

Promotorka Związku Polaków w Niemczech

Od lat aktywnie uczestniczy w pielęgnowaniu dziedzictwa Związku Polaków w Niemczech – przekazuje zbiory rodzinne oraz dokumenty do opolskich instytucji kultury, wspiera ich opracowanie i udostępnianie, współorganizuje wydarzenia upamiętniające oraz angażuje się w obchody rocznic kluczowych dla historii Opola. Jej publiczna i naukowa działalność przyczyniła się do wzrostu świadomości społecznej na temat losów Rodłaków i znaczenia ich zasług dla miasta.

Dorobek naukowy obejmuje kilkadziesiąt lat badań nad folklorem, pamięcią zbiorową i kulturą współczesną. Jest autorką ponad 130 artykułów naukowych oraz wielu

książek, w tym znaczących monografii poświęconych mechanizmom funkcjonowania pamięci, traumie historycznej oraz współczesnym przemianom folkloru. Reprezentuje Opole w krajowym środowisku naukowym, pełniąc przez lata funkcje w Komitecie Nauk Etnologicznych PAN, radach naukowych czasopism oraz instytucjach prezentujących dorobek etnograficzny.

Nauczycielka pokoleń

Równie istotny jest wkład prof. Janiny Hajduk-Nijakowskiej w tworzenie i rozwój opolskiego środowiska dziennikarskiego i akademickiego. Przez wiele lat związana z „Trybuną Opolską” oraz Telewizją Polską w Opolu, współtworzyła medialny obraz miasta, popularyzując historię i kulturę regionu. Od 1996 roku jako wykładowczyni Uniwersytetu Opolskiego kształci kolejne pokolenia humanistów, badaczy, kulturoznawców i dziennikarzy. Kierowała Wydawnictwem Uniwersytetu Opolskiego oraz Instytutem Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa, a jako promotorka wypromowała liczne grono magistrów i doktorów, z których wielu zasila dziś instytucje kultury, media oraz ośrodki naukowe.

Dokumentalistka

Wyjątkowo ważną częścią pracy prof. Janiny Hajduk-Nijakowskiej jest działalność dokumentalna. Zrealizowała ponad 30 filmów dotyczących historii i kultury Śląska, m.in. Prawdy Polaków, Siady, Lalki pana Alka, Sanitariuszka, Łambinowice przed procesem. Jej filmy popularyzują historię regionu, a jednocześnie stanowią cenny materiał archiwalny dla przyszłych pokoleń. Profesor jest również aktywną członkinią Stowarzyszenia Rodło Opole, współpracuje z Fundacją Filmową Polscy Wychodźcy i nieustannie angażuje się w działania służące zachowaniu i upowszechnianiu opolskiego dziedzictwa.

Źródło: Czas na Opole

Dane kontaktowe
Urząd Miasta Opola

Tagi
Zasłużony Obywatel Miasta Opola
Janina Hajduk - Nijakowska